Onderwerp: de kracht van lopen in het nieuwe coalitieakkoord

Geachte fractievoorzitter en raadsleden,
Namens het Wandelplatform Fryslân feliciteren wij u en uw partij met de behaalde resultaten tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Nu de formatiegesprekken voor een nieuw college van start gaan, vragen wij uw bijzondere aandacht voor de voetganger.

Of het nu gaat om de dagelijkse route naar de werk, school of winkel of een ontspannen ommetje rond het dorp of door de wijk, of een langere recreatieve route lopen is de meest natuurlijke en duurzame vorm van mobiliteit. Wij pleiten voor een ambitieus loop- en wandelbeleid in het nieuwe coalitieakkoord en ondersteunen de bijgesloten oproep van ANWB en Wandelnet: 1. maak een ommetje mogelijk voor iedereen, 2. zorg dat te voet alle belangrijke voorzieningen bereikbaar zijn en 3. realiseer voldoende recreatieruimte.

Daarbij hanteren wij als Wandelplatform Fryslân de volgende pijlers:

- **Gezondheid als investering:** Wandelen is een krachtig middel tegen bewegingsarmoede en eenzaamheid. Door de openbare ruimte uitnodigend in te richten, wordt buiten bewegen en ontmoeten gestimuleerd, worden de zorgkosten op termijn lager en de mentale en fysieke veerkracht van inwoners sterker (incl. productiviteit).
- **Verkeersveiligheid voorop:** Met de landelijke toename van ongevallen met kwetsbare weggebruikers is een veilige inrichting van schoolroutes, dorpskernen en woonwijken urgenter dan ooit. Voetgangers verdienen een eigen, veilige plek in de openbare ruimte.
- **Duurzame bereikbaarheid:** Elke reis met het openbaar vervoer in Fryslân begint en eindigt te voet. Door te investeren in goede 'first and last mile'-verbindingen wordt duurzaam reizen voor iedereen aantrekkelijker.
- **Economische impuls:** Investering in kwalitatieve wandelnetwerken met voldoende voorzieningen trekt toeristen aan en ondersteunt de lokale horeca en middenstand.
- **Leefbare kernen:** Meer groen met ruimte voor de voetganger betekent minder hittestress en meer plek voor ontmoeting en stimuleert daarmee sociale cohesie.

Net als ANWB en Wandelnet roepen wij u op om 'lopen' niet als bijzaak te zien, maar als de basis voor een vitaal, veilig en bereikbaar Fryslân en daarmee ook als essentieel onderdeel van alle ruimtelijke plannen. Wij gaan hierover graag met u in gesprek om te verkennen hoe we deze ambities concreet kunnen maken in het nieuwe beleid.

Veel succes met de komende formatiegesprekken.
Met vriendelijke groet, namens de deelnemers in het Wandelplatform Fryslân

INVESTEER IN LOPEN EN WANDELEN IN UW GEMEENTE

Voor elke inwoner een ommetje vanaf de voordeur

Lopen en wandelen zijn voor een groot deel van uw inwoners een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven. Twee derde van de Nederlanders verplaatst zich wekelijks te voet, een derde dit doet zelfs dagelijks. Dat draagt aantoonbaar bij aan:

- **Gezondheid** – dagelijks bewegen vermindert kans op chronische ziekten.
- **Welzijn** – wandelen ontspant, verbindt mensen en verbetert de mentale gezondheid.
- **Duurzame mobiliteit** – meer lopen betekent minder korte autoritten, betere luchtkwaliteit en een veiligere leefomgeving.

Toch is er in veel gemeenten nog winst te behalen. ANWB en Wandelnet vragen u daarom om in uw nieuwe coalitie-programma's **meer ruimte en middelen te reserveren voor lopen en wandelen.** Zo bouwen we samen aan een gezonde, aantrekkelijke en toekomstbestendige leefomgeving.

1 Maak voor iedereen een ommetje vanaf de voordeur mogelijk

Iedereen moet vanuit huis een veilige en aantrekkelijke korte wandeling kunnen maken. Dat vraagt om voldoende voetpaden en prettige routes. Vlak buiten dorpen en steden liggen in heel Nederland nog goede kansen om de wandelinfrastructuur te versterken. Een goede ontsluiting van het buitengebied draagt bij aan leefbaarheid, gezondheid en sociale samenhang.

Voor uw coalitieakkoord:

- *In onze gemeente kan iedereen een ommetje maken vanaf de voordeur.*
- *Het ommetje vanaf de voordeur nemen wij als randvoorwaarde op in ons omgevingsbeleid.*

2 Zorg bij ruimtelijke ontwikkelingen voor sterke positie voetganger

Om lopen en wandelen voor iedereen een logische keuze te maken, is een loopvriendelijke inrichting van de directe woon- en leefomgeving van groot belang. Dat betekent: veilige stoepen, aansluitende looproutes, goed onderhoud, verbeteren van de toegankelijkheid, aantrekkelijke groene en waterrijke openbare ruimte én belangrijke voorzieningen op loopafstand.

Voor uw coalitieakkoord:

- *Belangrijke voorzieningen in onze gemeente zijn op loopafstand bereikbaar.*
- *De openbare ruimte nodigt uit om te lopen, met veilige, toegankelijke en groene en waterrijke looproutes.*

3 Realiseer voldoende en bereikbare recreatieruimte

Voor veel inwoners is er in principe voldoende recreatiegebied letterlijk "om de hoek", maar ze kunnen er niet komen door barrières, zoals spoorlijnen, waterwegen, snelwegen. Door infrastructuur te realiseren boven- en onderlangs deze barrières versterkt u de leefkwaliteit en biedt u inwoners meer mogelijkheden om te ontspannen en te bewegen.

Voor uw coalitieakkoord:

- *Wij vergroten toegankelijkheid van recreatiemogelijkheden in het buitengebied (o.a. door boerenlandpaden).*
- *Door stad en land beter te verbinden zorgen we dat iedereen kan genieten van groen en water in de omgeving.*

ANWB en Wandelnet hopen dat u het belang van lopen en wandelen in de mobiliteitsketen erkent en deze punten meeneemt bij de vorming en uitwerking van het coalitieprogramma van uw gemeente. Wij denken graag met u mee over kansen, knelpunten en concrete oplossingen.

Voor vragen of een vervolggesprek kunt u contact opnemen met Paul Makken (pmakken@anwb.nl) of Cas van Hardeveld: cvhardeveld@wandelnet.nl.

anwb

WANDELNET